

Et iniurias inferunt non malitiosas, sed partim cōtumeliosas, partim incōtinētia plenas, vt in verberatione & adulterium.

CAPVT XVII.

Similiter verò de potentia fermè plerique apparent mores. Partim enim eisdem habet potentia, quos diuitiæ: partim meliores. Sunt enim studiosiores honoris. Et viriliores moribus ij, qui potentes sunt, quàm diuites, quia appetunt opera. quæcunque licet ipsis, agere propter potentiam. Et magis dediti studio: quia in sedulitate sint, dum coguntur considerare ea, quæ pertinent ad potentiam. Et grãdiores, quàm grauiores. Reddit enim clariore dignitas. Quamobrem moderate agunt. Est autem granditas, mollis & elegans grauitas. Et si iniuriam faciunt, non in paruis iniurioli sunt, sed in magnis. Prospera fortuna particulas habet eorum, quæ dicta sunt, pro moribus. Nã ad hæc referuntur quæ videntur esse Fortune prosperitates. Præterea vt in iis, quæ pertinet ad bonam prolem, & ad bona corporis facit prospera fortuna, vt meliore simus conditione. Ac superbiore quidem sunt. Et inconsideratior propter prosperam fortunam. Vnus autem consequitur melior mos bonam fortunam, quod deos colunt, & se habent ad cultum diuinum aliquo modo, credentes propter bona, quæ proueniunt à fortuna. Ac de iis quidem, qui sunt secundum ætatem, & fortunam, moribus dictū est. Contraria enim iis, quæ exposita sunt, ex contrariis appetunt, vt pauperis, & infælicis mores, & impotentis

CAPVT XVIII.

Quoniam autem appositum ad persuadendum orationum vsus ad iudicium refertur: quæ enim scimus & iudicauimus, de iis nihil amplius opus est oratione: refertur autem, siue apud vnum aliquis vtens oratione suadeat, aut dissuadeat, vt admonentes faciunt, aut persuadentes: nihil enim minus disceptator est vnus, nam cui oportet aliquid persuadere, is est, vt simpliciter dicam, disceptator: siue aduersus controuersantē, siue aduersus propositam sententiã dicat aliquis, similiter: oratione enim necesse est vt, & tollere contraria, aduersus quæ, vt aduersus controuersantem, verba facit: similiter verò etiam in demonstratiuis: tanquam enim ad disceptatorem, ad auscultatorem oratio constituta est: omnino autem solus, vt simpliciter dicam, est disceptator, qui in ciuilibus contentio-nibus ea, de quibus est quæstio, iudicat:

Α καὶ ἀδικήματα ἀδικοῦσιν, οὐ κεραιουργοῦν, ἀλλὰ τὰ μὲν ὑβριστικῶς τὰ δὲ ἀκραπυτικῶς ὅς εἰς αἰκίαν, καὶ μαιχλίαν.

Κεφάλαιον ιζ.

Ομοίως δὲ καὶ περὶ δυνάμεως σχεδὸν τὰ πλείστα ὁμοειρέ βῆν ἢ δῆ· τὰ μὲν γὰρ, τὰ αὐτὰ ἔχει ἡ δυνάμις τῷ πλοῦτῳ, τὰ δὲ, βελτίω φιλοῦ· μάλιστα γὰρ καὶ ἀδρόθετε- B ροί εἰσι τὰ ἢ δῆ οἱ δυνάμει τῷ πλοῦστῳ, δὲ τὰ τὸ ἐφίεσται ἔργων, ὅσα ἐξοστία αὐτοῖς πρὸς ἴσιν δια τῷ δυνάμει· καὶ ἀσυνφασί- κώτεροι, διὰ τὸ ἐν ὀπμηλείᾳ εἶναι, ἀναγκασ- ζόμενοι σκοπεῖν τὰ περὶ τῷ δυνάμει· καὶ στεμνότεροι ἢ βαρύτεροι ποιεῖ γὰρ ἐμφανέτε- ροις τὸ ἀξίωμα· διὸ μεταζέουσι· ἐστὶ δὲ ἡ στεμνότης, μελακὴ καὶ ὀρχήμων βαρύτης. καὶ εἰς ἀδικῶσιν, οὐ μικροδίκηται εἰσιν, C ἀλλὰ μεγαλαδίκηται· ἢ δὲ ὄνυχια τὰ μόρεα ἔχει τῷ εἰρημῶν τὰ ἢ δῆ· εἰς γὰρ ταῦτα σιωπῆταισιν ἢ μίσηται δόκοσιν εἶναι ὄνυ- χία· καὶ ἐπὶ εἰς ὀπμηλίαν, καὶ τὰ κτὶ τὸ σῶ- μα ἀγαθὰ παρασκευάζει ἢ εὐτυχία πλεον- νεκτηῖν. Ἐσθρηδωότεροι μὲν οὖν καὶ ἀλογο- σῶτεροι διὰ τὴν εὐτυχίαν εἰσιν· ἐν δὲ ἀκακ- D τῶν βέλπσον ἢ δῆ τῷ ὄνυχι, ὅτι φιλόδοξοί εἰσι, καὶ ἔχουσι πρὸς τὸ θεῖον πῶς, πτεύον- τες διὰ τὰ γυρόμενα ἀγαθὰ ὅσο τῆς τύ- χης· περὶ μὲν οὖν τῷ κατ' ἡλικίαν καὶ τῷ χῆμ ἢ δῶν, εἰρηται· τὰ γὰρ ἐν δυνάμει τῷ εἰρη- μῶν ἐν τῷ ἐναντίον φανερά βῆν εἶναι, πένι- τοι καὶ ἀτυχῶς ἢ δῆ καὶ ἀδυνάτου.

Κεφάλαιον ιη.

Επει δὲ ἢ τῷ πτευνῶν λόγων χρηστῶς E πρὸς κρίσιν βῆν περὶ ἂν γὰρ ἴσμεν, καὶ κριτικῶν οὐδὲν ἐπὶ δὲ λόγου, ἐστὶ δὲ, αὐτὸ πρὸς ἴσιν περὶ χεῖρῶν τῷ λόγῳ πρὸς τῆσιν ἢ δῆ οἱ νοθευοῦντες ποιοῦσιν, ἢ πῆδοντες· οὐδὲν γὰρ ἢ πῶν κεραιῶν βῆν εἰς ὄν γὰρ δὲ πῆσται, οὐδὲ βῆν, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, κεραιῶν, εἰαὶ τε πρὸς ἀμφισβητωῦτα, εἰαὶ τε πρὸς ὑπόθεσιν λέγει περὶ ὁμοίας. τῷ γὰρ λό- F γῳ αὐτῆσιν χεῖρῶν, καὶ ἀνιρέιν τὰ ἐ- ναντία, πρὸς ἂ ὡς ἀπὸ ἀμφισβητωῦτα τὸν λόγον ποιεῖται. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν τοῖς ὀπμηκτοῖς. ὡς ἀπὸ γὰρ πρὸς κεραιῶν, τὸν θεωρῶν ὁ λόγος σιωπῆται. ὅλας δὲ μόνος ὡς ἀπλῶς βῆν κεραιῶν ὁ ἐν πῆσ πολητικῶς ἀγῶσι τὰ ζητούμενα κέραιαν